

International Interdisciplinary VIOLENCE Conference

April 15-16, 2021
Ankara, Turkey

Full Text Book

Editors
Dr. Hina Rafique
Zhandos Alimgerey

International Interdisciplinary Violence Conference

Uluslararası Disiplinlerarası Şiddet Kongresi

Full Text Book

Editors:
Dr. Hina Rafique
Zhandos Alimgerey

ISBN -978-605-70289-7-6
International Publishers House
24.04.2021/ Ankara

CONFERENCE ID

CONFERENCE TITLE

International Interdisciplinary Violence Conference

DATE AND PLACE

April 15-16, 2021 Ankara

ORGANIZATION

Capital City Conferences / Violence & Abuse Studies Platform
Supported by İKSAD
www.capitalconference.org

ORGANIZING COMMITTEE

Dr. Dipanwita PAL- ***University of Burdwan, Education Studies***

Assoc. Prof. Nazlı TÖRE- ***Turkish Women Association, Head of Law Commission***

Assoc. Prof. Dr. Ayla ERGİN-*Kocaeli University, Health Sciences*

Dr. Mukaddes ÖRS- ***Akdeniz University, Health Sciences***

Dr. Gizem ORÇİN-*İstanbul Esenyurt University, Journalism*

Dr. Tuğba GÖRGÜLÜ-*Ankara Science University Department of Psychology*

Dr. Selahattin YAKUT- ***Bozok University, Social Sciences Institute***

Dr. Halide ASLAN-*Ankara University*

Elvan CAFAROV- ***Azerbaıjan State Pedagogıcal University***

PARTICIPANTS' COUNTRIES

Turkey, India, Pakistan, Ghana, Greece, Brazil, Indonesia, Romania, Nigeria, Lebanon, Azerbaijan

Total Accepted Article: 49

Turkey: 36

Other Countris: 13

SCIENCE AND ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Sefa BULUT
Ibn Haldun University, Counseling and Guidance Psychology

Prof. Dr. Ramazan BİÇER
Sakarya University, Islamic Studies

Prof. Dr. Ayşe CANATAN
Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Bushra KHURRAM
University of Karachi

Prof. Dr. Tatiana Ivushkina
English Department No. 3 at MGIMO, Moscow, Russia

Assoc. Prof. Dr. Seda ÖZ YILDIZ
Police Academy Institute of Security Sciences

Assoc. Prof. Dr. Ülker YÜKSELBABA
Istanbul University, Law Faculty

Assoc. Prof. Zennure KÖSEMAN
İnönü University, Literature

Assoc. Prof. Dr. Fatma BAŞAR
Kütahya Health Sciences University

Dr. Uzma Anjum
Assistant Professor Editor, Erevna, Pakistan

Dr. Zehra SEVİM ADIGÜZEL
Siirt University

Dr. Sema ÇİFÇİ
Mardin Artuklu University, Health Sciences

Dr. Akhtar ABBAS
Air university, Pakistan

Dr. Ferrah Nur DÜNDAR
Kırklareli University, Marketing and Advertising

Dr. Umar FAROOQ
Taif University, Saudi Arabia

Dr. Deepanjali MISHRA
KIIT University, Bhubaneswar

Dr. Muhammad Sheraz DASTI
International Islamic University

Dr. Orhun Burak SÖZEN
Gaziantep University, Turkey

Dr. Ayşe AYDIN
Atatürk University, Health Sciences

Dr. Göklem TEKDEMİR
İstanbul University

Dr. Priya J
CHRIST (Deemed to be University), Bangalore, Karnataka, India

Assist. Prof. Hina RAFIQUE
Govt. P. G. College (W) S/T Gujranwala, Pakistan

International Interdisciplinary Violence Conference

April 15-16, 2021
Ankara

CONFERENCE PROGAM

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via https://zoom.us/join site, enter ID instead of "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Moderator - responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.
- If you think there are any deficiencies / spelling mistakes in the program, please inform by e-mail until April 14, 2021 (17:00) at the latest.
- **(All speakers required to be connected to the session 15 min before the session starts)**
- Moderator is responsible for ensuring the smooth running of the presentation, managing the group discussion and dynamics.
- **Before you login to Zoom please indicate your name_surname and HALL number, exp. Hall 1, Kadir İNANIR**

Welcome Speech
&
Opening Workshop

15.04.2021
Ankara Time: 09^{00}–09^{45}

Kaldygul ADILBEKOVA
Institute of Economic Development and Social Researches (IKSAD)
Projects Department Head/ Violence & Abuse Study Platform

Prof. Dr. Sefa BULUT
Ibn Haldun Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü

"WORKSHOP"
"MOBBİNG: VAR OLMANIN DAYANILMAZ AĞIRLIĞI"

Working languages of the conference:
English & Turkish

15.04.2021
10:00-12:00

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-1, HALL-1 / OTURUM-1, SALON-1

MODERATÖR: Assoc. Prof. Mirna Fawaz

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Aysen Lengerli Topcu, Gülsen Erden, Tuğba Görgülü	1 M.SC, Forensic Psychologist, 2 Ankara University, Faculty of Letters, Department of Psychology 3 Ankara Science University, Faculty of Humanities and Social Science, Department of Psychology	ŞİDDET ŞİDDETİ Mİ ÇAĞIRIYOR? KADINLARIN ROMANTİK İLİŞKİ İÇİNDE OLDUKLARI PARTNERLERİNE KARŞI ŞİDDETE YÖNELMELERİ
Sevil Albayrak, Elif Aşik	Kırıkkale University, 1 Associate Professor, Department of Nursing, Faculty of Health Sciences, 2 Assistant Professor, Department of Nursing	HEALTH CONSEQUENCES OF VIOLENCE AGAINST ADOLESCENT WOMEN
Rehana Kanwal	National College of Business Administration and Economics, Lahore, Pakistan. M.phil Scholar, Department of Islamic Studies	PROBLEMS FACED BY EMPRISONED WOMEN IN CONTEXT WITH ISLAM AND REVIEW OF THE STEPS TAKEN TO RESOLVE THE SAME
Doç.Dr.Müşerref Yardim	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü	KOLONYAL VE MODERN İMGELEMEDE KADINA YÖNELİK SEMBOLİK ŞİDDET VE NEFRET SÖYLEMİ
Assoc. Prof. Mirna Fawaz	Beirut Arab University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department	GENDER-BASED VIOLENCE DURING THE COVID-19 PANDEMIC: A QUALITATIVE STUDY
Rehana Kanwal	National College of Business Administration and Economics, Lahore, Pakistan. M.phil Scholar, Department of Islamic Studies	PRACTICES OF DOMESTIC VIOLENCE IN PAKISTAN: AN ISLAMIC PERSPECTIVE

15.04.2021
10:00-12:00

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-1, HALL-2 / OTURUM-1, SALON-2

MODERATÖR: Ekaterini Ziova

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
PhD Student Emmanuel Lamptey	Pan African University, University of Ibadan, Nigeria. Institute of Life and Earth Sciences (Including Health and Agriculture)	COVID-19 OUTBREAK RESPONSES: THE PANDEMIC OF RACISM AGAINST AFRICANS LIVING OUTSIDE THEIR CONTINENT
Burcu Demir Gökmen, Meryem Fırat, Şenay Akpınar	1 Asisst.Prof.Dr. Agri Ibrahim Cecen Unv. Health High School, Nursing Dep Agri/ Turkey 2 Asisst.Prof.Dr. Erzincan Unv. Health Sciences Faculty, Nursing Dep Erzincan /Turkey 3 Asisst.Prof.Dr. Maltepe Unv, Marmara Education Village, Nursing High School. Istanbul/Turkey	OPINIONS ABOUT THE “RED ROOM” SERIES AND ITS EFFECT ON THE AWARENESS OFDOMESTIC VIOLENCE
Öğr. Gör. Akarcan GÜNGÖR	Batman Üniversitesi, Sason MYO Eser Koruma	YENİ ASSUR TOTALİTER SİSTEMİNDE PSİKOLOJİK SAVAŞ TAKTİĞİNİN YANSIMASI: PROPAGANDA
Vasilia Giamali, Panagiotis Spiliopoulos, Maria Matsiola, Georgios Kalliris	Aristotle University of Thessaloniki, School of Journalism and Mass Media Communication	ONLINE MEDIA AND THEIR ROLE IN THE PHENOMENON OF VIOLENCE IN FOOTBALL (SOCCER):THE CASE OF THE GREEK SPORTS AUDIENCE
Ekaterini Ziova	University of the Aegean, Sociology Department, University of Western Macedonia School of Fine Arts, Department of Fine and Applied Arts	MEDIA PORTRAYAL OF FEMICIDE IN THREE ONLINE GREEK NEWSPAPERS
Uzm. Psk. Dan M. Aykut ERK, Doç. Dr. Sunay FIRAT	Çukurova Üniversitesi, Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, Adli Bilimler Anabilim Dalı	GELENEKSEL DİLENCİLİKTEN SİBER DİLENCİLİĞE: PROSOSYAL BİR İKİLEM
Arş.Gör. Şule Sayan	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü	ŞIDDETIN ESTETIK YÜZÜ

15.04.2021
10:00-12:00

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-1, HALL-3 / OTURUM-1, SALON-3

MODERATÖR: Doç. Dr. Mustafa SEVER

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Dr. Fatih Seyran, Prof. Dr. Nermin Gürhan	PhD, Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı	Web of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Bir Değerlendirme: Okul Zorbalığı
Hatice Tuncer Uçar	Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Birimi, OMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Doktora Öğrencisi	OKULDA ŞİDDET: ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNDE ŞİDDET EĞİLİMİ
Dilek Altun Varmış	Adana Dr. Ekrem Tok Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatri	MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN YETİŞKİN HASTALARIN ÇOCUKLUK ÇAĞI PSİKİYATRİK TANILARI İLE TRAVMA YAŞANTILARI VE KLİNİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ: RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA
Dr. Cemal TATLI Öğr. Gör. Şerafettin YENER	Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi	UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ÖĞRETMENLERE YÖNELTİLEN DİJİTAL ŞİDDET
Prof. Dr. Şebnem Çağlar Selman Okumuş	İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Dr öğrencisi İstanbul Ticaret Üniversitesi.	TELEVIZYON ANA HABER BÜLTENLERININ ÇOCUKTA ŞIDDET ALGISINA ETKISI
Doç. Dr. Mustafa SEVER Öğr. Gör. Şerafettin YENER	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Muş Alparslan üniversitesi Eğitim Fakültesi	ŞİDDETİN TASVİRİ
Dr. Mustafa Kemal Topcu Dr. Ömer Akgül Dr. Hicran Atatanır İlhan İşman	1.ST Strateji ve Teknoloji Geliştirme Ltd.Şti. 2.Sağlık Bilimleri Üniversitesi / University of Health Sciences. 3. Sosyal Güvenlik Kurumu / Social Security Institution. 4.Mobbing ile Mücadele Derneği / Anti-mobbing Association	THE ROLE OF INDIVIDUAL AND ORGANIZATIONAL FACTORS IN THE RELATION BETWEEN MOBBING AND LIFE SATISFACTION: A STUDY ON MENTAL HEALTH PROFESSIONALS

15.04.2021
12:30-14:30

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-2, HALL-1 / OTURUM-2, SALON-1

MODERATÖR: Dr. Öğr. Üyesi **Hamiyet Yüce**

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Doç. Dr.Yılmaz Daşlı, Mevsim Yaba	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 1 Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 2 Sosyal Bilimler Enstitüsü Sağlık Turizmi İşletmeciliği Anabilim Dalı Yükseklisans Öğrencisi	SAĞLIKTA ŞİDDET ÜZERİNE ALANYAZINSAL BİR İNCELEME
Nuray Varlı, Dr.Öğretim Üyesi Tarık Semiz	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 1 Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Öğrencisi, 2 İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü	SAĞLIK ÇALIŞANLARININ BEYAZ KOD UYGULAMADAKI BILGI, DAVRANIŞ VE TUTUMLARI: BILECIK DEVLET HASTANESI ÖRNEĞI
Öğr.Gör.Bahar Türkmenoğlu, Mevsim Yaba	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 1 Hafik kamer Örnek MYO 2 Sosyal Bilimler Enstitüsü Sağlık Turizmi İşletmeciliği Anabilim Dalı Yükseklisans Öğrencisi	İŞ YERİ ŞİDDETİNE GENEL BAKIŞ
Uzman Hemşire Hilal BÜYÜKTOPAÇ Hemşire Yasemin GÜNEY	Şehit Ziya Sarpkaya Göynük İlçe Devlet Hastanesi	SAĞLIK ÇALIŞANLARI ŞİDDET GÖLGESİNDE: SİSTEMATİK DERLEME MAKALESİ
Öğr. Gör. Bayram DELEŞ Prof. Dr. Neriman ARAL	Ardahan Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Programı, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü	ÇOCUK GELIŞIMCI ADAYLARININ ÇOCUĞA YÖNELIK ŞIDDET HASSASIYETLERI ILE ÇOCUK SEVME DÜZEYLERININ İNCELENMESI
Hamiyet Yüce (Dr. Öğretim Üyesi)	Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü	ŞIDDETE MARUZ KALAN KADINLARIN SAĞLIK SORUNLARINDA BÜTÜNCÜL BIR YAKLAŞIM: TEMEL BEDEN FARKINDALIK TERAPISI
Doç. Dr. Sunay FIRAT, Arş. Gör. Seda TEK, Uzm. Psk. Dan. M. Aykut ERK	Çukurova Üniversitesi, Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, Adli Bilimler Anabilim Dalı Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı	SİBER ANA RAHMİ: SOSYAL AĞLARDA SOSYAL DESTEK BEKLENTİSİ VE DUYGUSAL ŞİDDET

15.04.2021
12:30-14:30

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-2, HALL-2 / OTURUM-2, SALON-2

MODERATÖR: Dr. Dipanwita Pal

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Manotar Tampubolon	Universitas Kristen Indonesia (UKI), Jakarta, Indonesia. Faculty of Law	A CRITICAL DISCOURSE OF THE BATAK WOMEN STATUS ON LEGACY ACCORDING TO CUSTOMARY LAW IN INDONESIA
Dr Dipanwita Pal	Galsi Mahavidyalaya (Affiliated to The University of Burdwan) West Bengal, India Assistant Professor and Head Department of English	VIOLENCE AGAINST WOMEN: LOOKING BACK AT THE SUFFERINGS OF THE MIGRANTS FROM BANGLADESH
Doç. Dr. Sabahattin NAL, Arş. Gör. Anıl ERGUN	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi	KADININ İNSAN HAKLARI KAVRAMI VE BİR İNSAN HAKKI İHLALİ ÖRNEĞİ OLARAK KADINA YÖNELİK ŞİDDET
Dr. Öğr. Üyesi M. Onur Arun, Furkan Kaya	Anadolu Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Öğretim Üyesi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Öğrencisi	İDEAL AİLE YAPISININ ARKEOLOJİSİ VE İSTANBUL SÖZLEŞMESİ KARŞITLIĞI
Dr. Ömer Ergün	Dicle Üniversitesi, Hukuk Fakültesi	İSTANBUL SÖZLEŞMESİNE ELEŞTİREL YAKLAŞIM
Mustafa Koç	İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi	KOSOVA VILAYETINDE İNTIHAR (MART 1902-EYLÜL 1903)
Prof Kwabena Sarfo Sarfo-Kantankah	University of Cape Coast, Ghana Department of English	"ADDRESSING GENDER-BASED VIOLENCE IS CRITICAL": DISCURSIVE CONSTRUCTION OF GENDER-BASED VİOLENCE IN PARLIAMENTARY DISCOURSE

15.04.2021
12:30-14:30

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-2, HALL-3 / OTURUM-2, SALON-3

MODERATÖR: Assistant Professor Hina Rafique

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Prof. Dr. Sefa Bulut	Ibn Haldun Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü	ÖĞRETMEN ŞIDDETI, BOYUTU VE TÜRLERI
Hina Rafique Maryam Tariq	Assistant Professor of English Language and Literature Govt. Post Graduate College (W) Satellite Town, Gujranwala, Punjab, Pakistan. BS English, Govt. Post Graduate College (W) Satellite Town, Gujranwala, Punjab, Pakistan	NEGOTIATING THE SOCIETAL AND CULTURAL IMPACT ON A PERPETRATOR'S PSYCHE IN ELIF SHAFAK'S HONOUR
Dr. Paula Queiroz Dutra	Federal Institute of Brasília, Brazil, Gender studies, contemporary Brazilian literature.	BETWEEN PAIN AND SILENCE: VIOLENCE AGAINST WOMEN IN CONTEMPORARY NOVELS
Assoc. Prof. Elena Buja	Transilvania University of Braşov (Romania), Department of Theoretical and Applied Linguistics	THE FIGHT OF KOREAN WOMEN AGAINST THE JAPANESE COLONIAL RULE AT THE BEGINNING OF THE 20 TH
Dr. Ali Rıza Akgün	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel İslam Bilimleri, İstanbul/Türkiye	İSLAM'IN ANA KAYNAKLARI AÇISINDAN NEFRET SÖYLEMI VE ŞIDDET
Rehana Kanwal M.Farooq Shakir	National College of Business Administration and Economics, Lahore, Pakistan. 1 Scholar, Department of Islamic Studies, 2 Bismillah Higher Secondary Schools,Pakistan	THE TRACES OF AGE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN QURAN & HADITH
Sabina Mahmudova İlham Suleymanov	Naxçıvan Devlet Universitesi	PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF SATELLITE COMMUNICATION SYSTEMS AND THE SPACE SEGMENT

15.04.2021
15:00-17:00

ID: 865 3893 2716
PASSWORD: 151515

SESSION-3, HALL-1 / OTURUM-3, SALON-1

MODERATÖR: Dr.Öğrt. Üy. Ayşegül SİLİ-KALEM

YAZARLAR AUTHOR	ÜNİVERSİTE AFFILIATION	BİLDİRİ BAŞLIĞI ABSTRACT TITLE
Arş.Gör. Halime Ünaldi Gökalp	Adıyaman Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü	KÜLTÜREL KODLARDA KADIN VE KADIN ŞİDDETİ
Neriman Ersin	Kocaeli Üniversitesi , Disiplinler Arası Kadın Çalışmaları Anabilim	AKADEMİDE 'KADINA YÖNELİK CİNSEL ŞİDDETİN HUKUKİ BOYUTLARI' ARAŞTIRMALARINDAKİ BOŞLUKLAR
Öğr. Gör. Yasemin Gezer Tuğrul	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü	SUÇ UNUSURU OLARAK DİZİLERDE KADINA YÖNELİK ŞİDDET OLGUSUNUN ANALİZİ: SEN ANLAT KARADENİZ ÖRNEĞİ
Dr. Aysel ŞAHİN	Kars İl Müftülüğü, Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Vaizi, Kars	AİLE VE DİNİ REHBERLİK BÜROSU GÖZÜNDEN; EV İÇİ ŞİDDET
Elvan Melek Ertürk Selin Küçükkancabaş	Trakya Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü, Trakya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KADINA YÖNELİK ŞİDDETE İLİŞKİN TUTUMLARI
Seçil Taylan Erdemli	Öğr. Görevlisi Antalya Akev Üniversitesi, Temel Fotoğrafçılık, Reklam Fotoğrafçılık	TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA TÜRK DİLİNDE CİNSEL AYRIMCILIK VE PSİKOLOJİK ŞİDDET
Dr.Öğrt. Üy. Ayşegül SİLİ-KALEM	Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü.	ŞİDDETİN SIRADANLAŞMASI VE GÜNDELİK ŞİDDET

CONTENT

CONFERENCE ID	I
SCIENTIFIC COMMITTEE	II
PHOTO GALLERY	III
PROGRAM	IV
CONTENT	V

AUTORS	TITLE	No
Şule Sayan	ŞIDDETIN ESTETIK YÜZÜ	1-9
Sabina Mahmudova İlham Suleymanov	PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF SATELLITE COMMUNICATION SYSTEMS AND THE SPACE SEGMENT	10-13
Elena Buja	THE FIGHT OF KOREAN WOMEN AGAINST THE JAPANESE COLONIAL RULE AT THE BEGINNING OF THE 20 TH	14-30
Furkan Kaya M. Onur Arun	İDEAL AİLE YAPISININ ARKEOLOJİSİ VE İSTANBUL SÖZLEŞMESİ KARŞITLIĞI	31-47
Akarcan Güngör	YENİ ASSUR TOTALİTER SİSTEMİNDE PSİKOLOJİK SAVAŞ TAKTİĞİNİN YANSIMASI: PROPAGANDA	48-69
Sunay Fırat Seda Tek Mehmet Aykut Erk	SİBER ANA RAHMİ: SOSYAL AĞLARDA SOSYAL DESTEK BEKLENTİSİ VE DUYGUSAL ŞİDDET	70-78
Mehmet Aykut Erk Sunay Fırat	GELENEKSEL DİLENCİLİKTEN SİBER DİLENCİLİĞE: PROSOSYAL BİR İKİLEM	79-82
Halime Ünaldı Gökalp	KÜLTÜREL KODLARDA KADIN VE KADIN ŞİDDETİ	83- 90
Elvan Melek Ertürk Selin Küçükkancabaş	TRAKYA ÜNIVERSITESI ÖĞRENCILERININ KADINA YÖNELIK ŞIDDETE İLIŞKIN TUTUMLARI	91-104
Bayram Deleş Neriman Aral	ÇOCUK GELIŞIMCI ADAYLARININ ÇOCUĞA YÖNELIK ŞIDDET HASSASIYETLERI ILE ÇOCUK SEVME DÜZEYLERININ İNCELENMESI	105-115
Seçil Taylan Erdemli	TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA TÜRK DİLİNDE CİNSEL AYRIMCILIK VE PSİKOLOJİK ŞİDDET	116-128
Anıl Ergun Sabahattin Nal	KADININ İNSAN HAKLARI KAVRAMI ve BİR İNSAN HAKKI İHLALİ ÖRNEĞİ OLARAK KADINA YÖNELİK ŞİDDET	129-148

İDEAL AİLE YAPISININ ARKEOLOJİSİ VE İSTANBUL SÖZLEŞMESİ KARŞITLIĞI

Furkan KAYA
Anadolu Üniversitesi, Sosyal Hizmet Bölümü

M. Onur ARUN
Anadolu Üniversitesi, Sosyal Hizmet Bölümü

Özet: Aile kurumunun yapısı ve işlevine ilişkin yapılan değerlendirme ve tartışmalar, benimsenen normatif yaklaşıma göre farklılıklar gösterebilmekte ve bu farklılıklar bir toplumsal kurum olarak aileye farklı anlamlar yükleyebilmektedir. Özellikle siyaset bilimi ve sosyoloji alanında kimi normatif perspektifler aile kurumuna araçsal bir anlam atfederek onu toplumun devamlılığı ve güvenliği ile sembolleştirirken, kimi diğer perspektifler için ise aile kurumu birey ve toplum özgürlüğünü sınırlayan kurumsal bir araç olarak nitelendirmektedir. Dolayısıyla, sosyal bilimlerde ailenin "ideal" bir toplumsal kurum olduğu konusunda bir fikir birliğinden bahsetmek güçtür. Aile kurumu ve bu toplumsal kurumun araçsal anlamına ilişkin sosyal bilimlerde görülen bakış açısı farklılıklarının, güncel tartışmalara da yansıdığı görülmektedir. Örneğin, 2014 yılında yürürlüğe girmiş olan ve kamuoyunda "İstanbul Sözleşmesi" olarak da bilinen "Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi"ne ilişkin yapılan tartışmaların odağında aile ve geleneksel aile kurumunun temsil ettiği değer ve normların öne çıktığı görülmektedir. Bu tartışmalarda, örneğin, söz konusu sözleşmeye karşıtlık ile geleneksel aile anlayışında temsil edilen kimi yaygın toplumsal ilişki biçimleri ve roller arasında bir koşutluk kurulmakta ve sözleşmenin bu toplumsal ilişki biçimleri ve rolleri ortadan kaldırmayı hedefleyerek aile kurumuna, dolayısıyla da toplumsal yapıya zarar verdiği ifade edilmektedir. Bu çalışma, aile kurumu ve söz konusu bu toplumsal kurum üzerinden inşa edilen "ideal" toplumsal ilişki biçimleri ve rollerinin kadına yönelik ve aile içi şiddetin önlenmesini temel alan İstanbul Sözleşmesi karşıtlığında nasıl ve hangi karakteristik özellikler ile ifade edildiğini, aile kurumu ve bu kuruma atfedilen "ideal" özelliklerin söz konusu karşıtlığı temellendirmek üzere nasıl araç sallaştırıldığına odaklanmaktır. Çalışmanın veri setini, geleneksel aile anlayışına ilişkin değer ve norm kalıplarının söz konusu sözleşme karşıtlığı ile ilişkili olarak en doğrudan ifade edildiği yayın organlarından biri olan Milli Gazete'nin Ocak 2019-Ocak 2021 arasındaki yayınlarda yer alan köşe ve yorum yazıları oluşturmaktadır. Bu veri setine dayalı olarak gerçekleştirilmiş tematik kavram sınıflandırması sonrasında ise eleştirel söylem analizi ile veriler çözümlenmiş ve söz konusu karşıtlığın içeriğine ilişkin yedi temel dayanak noktasının ortaya çıktığı bulgulanmıştır. İlgili bulgular çerçevesinde, bu çalışma "Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi"ne dönük karşıtlığın değer ve norm sosyolojisini oluşturan başlıklar olarak ailenin kutsallığı, aile ve kadın özdeşliği, annelik ve kadınlık özdeşliği, heteronormatif bakış açısı, geleneksel ve dini değerleri muhafaza, batı karşıtlığı ve toplumsal cinsiyet körlüğünün ön plana çıktığını işaret etmektedir.

Anahtar Kavramlar: Aile, Şiddet, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği, İstanbul Sözleşmesi

GİRİŞ

Aile kurumunu ele alma biçimi tarihsel olarak değiştiği gibi sosyolojik yaklaşımlar arasında da aile kurumuna yönelik farklı görüşler söz konusudur. Aile sosyolojisinde klasik yaklaşıma göre aile, her toplum için merkezi bir öneme sahip ve vazgeçilmezdir. Klasik aile sosyolojisinde benimsenmiş olan "ideal aile" modeli; baba, anne ve iki çocuktan oluşmaktadır. Bu model ABD'de geliştirilmiş, İngiltere ve Kıta Avrupa'sındaki sosyal bilimciler tarafından da uzun süre kabul görmüştür ancak çok soyut ve ampirik referanslardan yoksun olmakla eleştirilmiştir (Ecevit, 1993, s. 18). Sembolik Etkileşimci yaklaşıma göre toplumsal yaşamdaki değişimler sembollere ve değerlere atfedilen anlamlar doğrultusunda yaşanmaktadır. Aynı zamanda sembollere ve değerlere verilen anlamlar da toplumsal yaşamdaki gelişmelerle birlikte değişmektedir. Sembolik Etkileşimci yaklaşıma göre 20. yüzyılla birlikte aile kurumunda bazı değişmeler yaşanmıştır. Bunların başında evli çiftler arasındaki duygusal tatmin beklentisinin giderek artması gelmektedir. Toplumsal yaşamdaki hareketlilikle birlikte ailenin/evliliğin mahremiyet talebi artmaya başlamış ve toplumsal yaşamdan gelen baskı ve gerilim için evlilik bir panzehir olarak görülmeye başlamıştır. Ebeveynliğin anlamında da zamanla bir değişim olmuştur. Kırsal yaşamdan kent yaşamına geçişte çocuğa verilen değer değişmiş, ailelerdeki çocuk sayısı azalmayla birlikte çocuk odaklı aile yapıları ortaya çıkmıştır. Boşanmanın anlamı da bir değişime uğramış ve daha önce ahlaki bir düşüklük olarak kabul edilen boşanmak, daha kabul edilebilir bir hal almaya başlamıştır ve böylece boşanma sayılarında bir artış olmuştur. Sembolik Etkileşimci Yaklaşım aile yapısı ve onun etrafında gelişen değerlerdeki değişimleri, sembollerdeki değişimlerle açıklamaya çalışmışlardır (Kasapoğlu, 2014, s. 5-9). Aile kurumuna yönelik İşlevselci görüşlere sahip antropoloji alanında çalışmalar yürüten Malinowski, çocuklardan hangi yetişkinlerin sorumlu olacağını belirlemesiyle ve çocukların beslenmesini sağlayan bir yapı oluşturmasıyla aile kurumuna bir önem atfeder. Bununla birlikte Malinowski, ailenin cinsler arasındaki sınırları ve rolleri belirlemesiyle, fiziksel bir mekân sağlamasıyla ve duygusal bağların kurulduğu bir güven ortamı yaratmasıyla ailenin evrenselliğini ve toplumsal istikrar için vazgeçilmez olduğunu düşünür (Ecevit, 1993, s. 10). Sanayileşmeyle birlikte ortaya çıkan çekirdek aile tipi, İşlevselci Yaklaşım için ideal aile tipi olarak kabul edilmiştir (Koçak, 2014, s. 189). Bu yaklaşıma göre kentleşme ve sanayileşmeyle birlikte geniş aileler işlevini kaybetmiş ve daha mobil olabilecek çekirdek aileler ortaya çıkmıştır. Bu aile tipi norm olarak kabul edilmiş ve toplumsal düzen ve istikrar için vazgeçilmez olarak ileri sürülmüştür (Kasapoğlu, 2014, s. 11). Bir diğer yaklaşım olan Çatışmacı Yaklaşım ise aile kurumunu, üyeleri arasındaki güç dağılımı ve eşitsizlik bağlamında ele alır. Babanın, meşru iktidar olan otorite olduğunu ve ailenin diğer üyelerinin de otoriteye direndiklerini ve böylece de bir çatışmanın söz konusu olduğunu ileri sürer. Çatışmacılar için kadınlar erkeklerin egemenliği altındadır ve baskı, şiddet gibi uygulamalara maruz kalmaktadır. Evlilik ya da aile de bu açıdan ele alınarak erkeğin kadın üzerinde kurduğu egemenliğin meşru bir tezahürü olduğunu ileri sürerler. Çatışmacı yaklaşım, makro düzeyde ve tarihsel bağlamda çalışmalar yaparak konuya daha geniş bir perspektiften bakar. Bu yaklaşımın aileye dair bakış açısının sadece ekonomik düzeyde kalması ve kültürel kimi öğeleri göz ardı etmesi eleştirilir (Kasapoğlu, 2014, s. 14-16).

Türkiye'de aile yapısı her geçen yıl değişmekte[1] ancak politika yapıcılar olarak siyasi otoritelerin aileye bakışları, "ideal aile" tipi etrafında şekillenmektedir. Ailenin, toplumun temeli ve vazgeçilmez bir unsuru olduğu, bireylerin psikolojik, sosyal ve fiziki ihtiyaçlarını karşılayarak mutluluklarını arttırdığı sıklıkla ifade edilmekte çeşitli kurumsal düzenlemelerle ideal aile tipi korunmaya ve güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Örneğin, Anayasanın 41'inci maddesinde "ailenin korunması" başlığı altında ailenin, toplumun temeli olduğu belirtilmiştir. Bunlarla birlikte Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği Aile Danışmanlığı Eğitim Programı, "anne üniversitesi" gibi projeler, Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Aile ve Dini Rehberlik Bürosu gibi kuruluşlar, eşini kaybetmiş kadınlara verilen nakdi ödemeler ve boşanmaları azaltmayı amaçlayan tüm resmi girişimler, idari düzenlemelerin aile kurumunun devamlılığı sağlama ve aileyi şekillendirme politikaları arasında gösterilebilir (bkz. Öztan, 2015, s. 102).

2011'de imzaya açılmış, 2014'te yürürlüğe girmiş ve tam adı; "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" olan, ancak kamuoyunda daha çok İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen sözleşme kapsamında son iki yılda artan[2] tartışmaların odağında da yine aile kurumu yer almaktadır. Aile kurumunun yapısını bozduğu, toplum yapısına zarar verdiği, eşcinselliğe özendirdiği, şiddeti arttırdığı, sözleşmenin Batı'nın bir dayatması olduğu gibi gerekçelerle sözleşmeye karşı çıkılmaktadır.

Bu çalışma politika yapıcıların aileye olan yaklaşımlarını, aile kurumunun nasıl idealleştirildiğini ve idealleşen aile tipinin yapısal özelliklerini ele almakta, ardından da İstanbul Sözleşmesi'nin ortaya çıkma sürecine değinerek, İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıkan söylemlerin sosyolojik değer ve norm dünyasının bir analizini sunmayı amaçlamaktadır.

1. Toplumsal Bir Kurum Olarak İdeal Aile

İdeal aile inşa edilen bir toplumsal kurumdur. İdeal ailede, paternalizm kavramıyla birlikte düşünülebilecek baba figürü toplumsal ve siyasi otoritenin yansımasıdır (Köksal, 2011). Toplumsal otorite, ailedeki baba figürünün otoritesini koruyarak kendi sürekliliğini güvende tutar ve erkeğin kontrolünde olan bu idealleştirilmiş aile kurumu çoğunlukla bir güvenli alan olarak resmedilir. Ancak Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun 2020 istatistiklerine bakıldığında durum biraz farklıdır. Kadınların çoğu evli olduğu, birlikte olduğu ya da herhangi bir yakın akrabası tarafından öldürülmüştür. Öte yandan kadınlar yüzde 60 oranında, güvenli alan kabul edilen ev içinde öldürülmüştür.

İdeal aileye dahil edilmek istenen en önemli figürlerden biri kadındır. Bourdieu'ya göre evlilikle birlikte kadınlar, erkeklerin sembolik sermayelerini yeniden üretmeye adanmış bir değişim aracına indirgenmiş olurlar (Bourdieu, 2018, s. 60). Kadınlar, babalarının hakimiyetinden başka bir erkeğin hakimiyetine geçerler ve kadınlar üzerindeki tahakküm böylece devam eder. Evlenmeyen kadın üzerindeki sembolik güç kaybedilir. Bu yüzden kadınlar, "başında bir erkeğin olduğu" aileye dahil edilmeye çalışılır. Toplumsal cinsiyet

[1] Örneğin TÜİK verilerine göre tek kişilik hanehalklarının oranının 2014 yılında %13,9 iken 2019 yılında %16,9'a yükseldiği görülmüştür (TÜİK, 2020).

[2] Konda'nın İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik yaptığı araştırmada, 2019'un Haziran ayından sonra ''İstanbul Sözleşmesi''nin Google'daki aranma sayılarında gözle görülür bir artış vardır (KONDA, 2020).

rolleri olan "kadınlık" ve "erkeklik" toplumsal ve tarihsel olarak inşa edilmiştir, bu sınıflandırma "doğal" değildir (Wittig, 2009, s. 194). Bu çerçevede Beauvoir ''kadın doğulmaz kadın olunur'' diyerek toplumsal cinsiyet rollerinin de inşa edildiğini vurgulamaktadır (Beauvoir, 2019). Kadın kimliğinin inşasında belli kalıplar ve tarifler kullanılır. Örneğin evlilik, kız çocuklarına emekleme çağından itibaren en büyük hedef olarak gösterilir ve bununla birlikte bir kız çocuğunun hayatındaki duraklar bu doğrultuda organize edilir (Goldman, 2006, s. 25).

Baba ve anneyle birlikte ideal ailede yer alan bir diğer figür çocuktur (Ecevit, 1993, s. 18). Çocuk figürünü toplumsal cinsiyet bağlamında temelde iki kategoride ve bu kategoriler de kendi içlerinde cinsel yönelimler bağlamında değerlendirilmektedir. Oğlan çocuk figüründen her ne kadar cüretkâr olması beklense de babaya ve diğer büyüklere karşı saygılı ve itaatkâr olması da beklenir. Aile büyüklerine karşı yapılan itaatsizlik kamusal alanda da kabul görmez. Anne ve babanın ne olursa olsun sevilmesi ve onlara her halükârda saygı duyulması, itaat edilmesi beklenir. Babanın otoritesine, aile büyüklerine ya da yaş olarak kendisinden büyük herhangi birine karşı gelen oğlan çocuk toplumsal değerlere de karşı gelmiş olur ve toplum tarafından kabul gören biri olabilmek için babanın otoritesine ve diğer büyüklere kolay kolay karşı gelmez. Baba otoritesine itaat eden çocuğun, okulda ve daha da ileride iş hayatında başarılı olma şansı artar (Köksal, 2011, s. 103). Heteronormatif bakış açısının baskın olduğu toplumlarda erkekten bir kadınla birlikte olması beklenir. Bunun dışında yer alan ilişki biçimleri ise toplumun baskın değerlerine uymaz. Toplumsal otorite ve erkek üstünlükçü toplumsal değerler, erkekten "baba" rolünü oynamasını ve ailenin öteki bireylerini kontrol etmesini bekler (Selek, 2013, s. 20). Oğlan çocuk her ne kadar ebeveynlerini sevmek ve onlar tarafından sevilmek isteyerek dünyaya gelse de onlara hislerini ifade etmemeleri telkin edilir. Oğlan çocuklara "gerçek erkeklerin" ağlamadığını, hissetmediğini ya da hislerini gizleyebildiği öğretilir. Herhangi bir zayıflık, hassaslık, yumuşaklık göstergesi dişil bir özellik görüldüğünden, bu tarz özellikler oğlan çocuklardan bertaraf edilmeye çalışılır (hooks, 2018).

Kız çocuğa ilişkin kurgu ise erkek çocuk için tarif edilenden daha farklı bir formda vücut bulur. Özellikle kamusal alandan dışlanmaya maruz kalır (Bourdieu, 2018, s. 25, 31) ve dışarı çıkacaksa da uygun saatlerde ya da yanında biriyle, mümkünse bir erkekle (kardeş, kuzen vs.), çıkması makbul görülür (Tillion, 2006, s. 129; akt. Selek, 2013, s. 23). Tek başına dışarıda olan bir kadın çeşitli etiketlemelere maruz kalır ve bu etiketler, başına gelen felaketleri meşrulaştırma potansiyeli taşır. İdeal kız çocuk olabildiğince evde kalan, dışarı çıkacaksa da uygun koşullar sağlanarak çıkandır. Aile içinde annenin yardımcısı ya da bir devamı gibidir. Oğlan çocuktan nasıl baba olması bekleniyorsa, kız çocuktan da anne olması beklenir. Bir erkekle birlikte "uygun koşullar" altında birlikte olarak, çocuk sahibi olması beklenir (Hançer, 2018, s. 188,189). Çocuk sahibi olamayan kadın eksik olarak görülür. Anne olmak kadınlığın olmazsa olmaz bir parçası olarak varsayılır ve kız çocuğu bu anlamda sürekli telkinlerle ve dayatmalarla manipüle edilir (Burç, 2017, s. 19). Yetişkin olduğunda çocuk sahibi olamazsa kendini eksik hisseder. Tam bir kadın olamadığı, kocasına çocuk veremeyerek bu birliktelikteki en önemli görevini yerine getiremediğini düşünür (Burç, 2017)[3]. Feminist

[3] Federico Garcia Lorca'nın kısır bir kadının öyküsünü anlattığı "Yerma" adlı oyununda, bir kadının anne olmak için nasıl angaje olduğu ve çocuğu olmadığında nasıl ıstırap çektiği anlatılır.

yaklaşımlar farklı aile tipleri ve annelik deneyimleri ortaya koyan fikirler ve çalışmalar üretmişlerdir (Öztan, 2015, s. 93) ancak aile yapısının idealleştirilerek tek tipleştirilmesiyle birlikte ailesiz yaşam tarzı kabul edilmediği gibi alternatif aile ve anne tipleri de kabul edilmez. Annelik deneyiminin onaylandığı tek durum idealleştirilmiş aile kurumundaki anneliktir.

2. İstanbul Sözleşmesi

Türkiye, tam adı Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi olan, kısaca İstanbul Sözleşmesi olarak anılan uluslararası sözleşmeyi 11 Mayıs 2011 tarihinde imzalayarak sözleşmeyi imzalayan ilk ülke olmuştur. Sözleşmenin oluşmasına Türkiye öncülük etmiş ve İstanbul'da imzaya açıldığı için de bu isimle anılmaya başlanmıştır. Birçok ülkeyle birlikte Türkiye'nin de taraf olduğu bu uluslararası sözleşme, Türkiye'de 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmiştir. Temelde kadınlara yönelik ve aile içindeki şiddetle birlikte farklı cinsel yönelimler ve çocuklara yönelik şiddeti de önleme ve bununla mücadele etme yolunda kamu otoritesinin yükümlülüklerini, planlaması ve uygulaması gereken bütüncül politikaları ortaya koyan kapsamlı bir sözleşmedir (Bektaş, 2020).

Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra başta kadın örgütleri olmak üzere kamuoyunda sözleşmenin uygulanmadığına ilişkin tepkiler yükselmiş, sözleşmenin uygulanması için eylemler, çağrılar yapılmıştır (DW, 2019). Bununla birlikte sözleşmenin imzaya açılmasının onuncu yılında Avrupa Konseyi, üye ülkelere sözleşmeyi uygulamaları için bir çağrı yapmış ve tüm üye ülkelerin sözleşmeye taraf olmaları için on yıllık hedef belirlediklerini açıklamıştır (DW, 2021). Öte yandan sözleşme karşıtı söylemler de çeşitli mecralarda[4] artış göstererek birtakım argümanlarla sözleşmeden çıkılması gerektiği ileri sürülmüştür. Bu söylemler siyasi olarak karşılık bulmuş ve nihayetinde 20 Mart 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile İstanbul Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshedilmesi kararı verilmiştir (Resmi Gazete, 2021). Bu fesih kararında etkili olan sözleşme karşıtı söylemlerin temel argümanlarını tarihsel ve toplumsal arka planıyla birlikte çözümlemek, söz konusu karşıtlığı daha geniş ve net bir mercekten görmemize imkân verebilir. Bu bağlamda İstanbul Sözleşmesi karşıtlığının merkezinde ideal aile yapısı ve onun temsil ettiği normlar ele alınmıştır.

3. Yöntem

Bu çalışmada; İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıkılan söylemlerde, ideal aile yapısının ve bu aile yapısının temsil ettiği değerlerin nasıl araçsallaştırdığı eleştirel söylem çözümlemesi metodu ile analiz edilmiştir. Eleştirel söylem çözümlemesi, toplumsal alandaki etkileşimlerde dilin nasıl araçsallaştırıldığını analiz etmeye yarayan bir yöntemdir.

Çalışmanın veri setini ideal aile yapısına ilişkin değer ve norm kalıplarının söz konusu sözleşme karşıtlığındaki söylemlerin en açık ifade edildiği yayın organlarından biri[5] olan Milli

[4] Bu mecralara Aile Akademisi, Çocuk ve Aile platformu, Türkiye Aile Meclisi, Yeni Akit Gazetesi, Milli Gazete gibi örnekler verilebilir.

[5] Milli Gazete, İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasının 9. yıl dönümü olan 11 Mayıs 2020 tarihli yayınındaki

Gazete'nin Ocak 2019 - Ocak 2021 arasındaki yayınlarda yer alan köşe ve yorum yazıları oluşturmaktadır. İncelenen 761 baskıdan, İstanbul Sözleşmesi'ni konu alan 103 köşe yazısı tespit edilmiştir. Bu veri setine dayalı olarak gerçekleştirilmiş tematik kavram sınıflandırması sonrasında ise söylem çözümlemesi yöntemlerinden biri olan eleştirel söylem çözümlemesi ile veriler analiz edilmiş ve söz konusu karşıtlığın içeriğine ilişkin yedi temel dayanak noktasının ortaya çıktığı bulgulanmıştır.

Eleştirel söylem çözümlemesinde söylemin ana unsurlarından biri olan dilin nasıl tanımlandığı oldukça önemlidir. Börekçi'ye göre dil, sadece iletişimi sağlayan bir araç değil, aynı zamanda düşünceyi üreten, toplumsal yanıyla birlikte coğrafyaya ve kültüre göre değişiklik gösteren, insana bağlı olarak değişen ve yaşayan bir dinamiktir (Börekçi, 2009; akt. Gür, 2013, s. 186). Dil ve dilin üretildiği bağlamdaki toplumsal yaşam, birbiriyle daima karşılıklı etkileşim halindedir. Dil belli bir alandaki ideolojiyi belirlediği gibi ideoloji de buradaki dili belirler. Bu sürekli etkileşim halinde olan dilin çözümlenmesi, dilin üretildiği bağlamın dinamiklerine dair veriler sunarak, söz konusu bağlamın anlam dünyasını böylece anlaşılabilir ve görünür hale getirir (Karaduman, 2017). Dilin kullanım biçimlerinden biri olan ve farklı tanımlamalara sahip söylem; "görüş ve bakış açısı, anlatım şekli, kişi ya da topluluğa ait özellik taşıyan öğretiler, ideoloji, sözlü ya da yazılı metinler, biçem, dil, sav ve görüşlerdir" (Kocaman, 2009; akt. Gür, 2013, s. 190). Özneler ise, ürettikleri söylemlerle dile ve dilin dolaşımda olduğu bağlama etki ettikleri gibi aynı zamanda etkilenirler. Eleştirel söylem çözümlemesinde bir diğer kritik kavram ise "bağlam"dır. Bağlam; söylemin üretildiği sosyal, kültürel, tarihsel, dilbilimsel gibi unsurların etki ettiği bir bütünlüktür (Gür, 2013, s. 190). Bu çalışmada bağlam, fiziksel anlamda Milli Gazete'deki köşe ve yorum yazıları olmakla birlikte kelimenin geniş anlamıyla, İstanbul Sözleşmesi karşıtı argümanlar ve argümanların temellendirildikleri ideal aile yapısının temsil ettiği değerler olmuştur.

4. İdeal Aile Yapısı ve İstanbul Sözleşmesi Karşıtlığı

Türkiye'de İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıkan birçok platform vardır. Bu çalışmada sözleşmeye karşı olan platformlar arasından öne çıkan "Milli Gazete" örneği ele alınmış, köşe ve yorum yazıları eleştirel söylem çözümlemesi ile analiz edilerek temel argümanlar tematik olarak sınıflandırılmış ve bu tematik sınıflandırma sonucunda yedi başlık oluşturulmuştur. Bunlar, ailenin kutsallığı, aile ve kadın özdeşliği, annelik ve kadınlık özdeşliği, heteronormatif bakış açısı, batı karşıtlığı, geleneksel ve dini değerleri muhafaza, toplumsal cinsiyet körlüğüdür.

4. 1. Ailenin Kutsallığı

İstanbul Sözleşmesi karşıtlığının en temel argümanları aile kurumu etrafında şekillenen söylemlerden oluşmaktadır. Öyle ki isminde "aile" kelimesinin geçtiği, doğrudan aile kurumunu koruma misyonuna sahip sözleşme karşıtı birçok dernek ve platform bulunmaktadır. Milli Gazete'deki köşe ve yorum yazılarını incelediğimizde de aile kurumuna özel bir anlam atfedildiği, ailenin güvenli bir alanı oluşturduğu ve temsil ettiği birçok normatif değerle birlikte korunması gereken kutsal bir kurum olduğunun ileri sürüldüğü

tüm köşe yazılarını söz konusu sözleşmeye ayrılmıştır.

görülmektedir. İstanbul Sözleşmesi'nin bu korunması gereken değerlere zarar verdiği, aile yapısının söz konusu sözleşmeyle birlikte yıpratıldığı ve ortadan kaldırılmaya çalışıldığı iddia edilmiştir. Bununla birlikte ailenin, toplumun en temel kurumu olduğu, ailenin çökmesi karşılığında toplumun da çökeceği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda inşa edilen diğer tüm değerler ideal ailenin çevresinde geliştiğinden, bu başlık altında toplananlar, ailenin kutsallaştırılması temasına dahil olan söylemleri çözümlemekle birlikte diğer temaların da bir fragmanı niteliğindedir.

> *Aile çökerse toplum da çöker. Son zamanlara kadar en sağlam kurumumuz olan aile, çok yoğun bombardıman altına alındı maalesef. Ailenin tahrip edilmesi kanserden daha tehlikeli bir durumdur. Aileleri yıkmak ve dinamitlemek için maalesef ülkemizde uluslararası anlaşmalar imzalandı(...)* (Sevgili, 2019)

> *Aile, bir toplumu ayakta tutan manevi kolondur… Aile, bir toplumun geleceğinin ışığıdır… Aileyi yok ederseniz, toplumun bünyesine ahlaksızlıkları, her türlü maneviyatsızlık virüsünü enjekte ederseniz, iffeti değil şehveti başrole koyan bir anlayışı yüklerseniz, o toplumun yıkılması mukadderdir.* (Odabaş, 2020)

Söylemlere göre, zaman içinde milli ve manevi değerleri muhafaza eden aile dışındaki diğer kurumlar/değerler/hayat tarzları zarar görmüş ya da yok olmuştur ve böylece aile, söz konusu değerlerin korunduğu elde kalan son alan olarak resmedilmiştir. Ailenin zarar görmesi ile ülkenin işgale uğraması arasında bir koşutluk kurulmuş, aileyle birlikte temsil edilen değerlerin İstanbul Sözleşmesi'yle birlikte yok olacağından, ülkenin işgale hazır bir hale getirileceğinden endişe duyulmuştur. Aile-kale benzetmesi mütemadiyen yapılmış ve kalenin içindeki değerlerin zarar görmesi ya da yeniden üretim aşamasının aksaması halinde düşman saldırılarına açık hale gelineceği vurgulanarak bir savaş ortamı tasvir edilmiştir. Bu savaş ortamında düşman; Avrupa, batı ya da küresel güçler olarak gösterilirken saldırıya uğrayan bölge ise yabancıların giremediği, bir mahremiyet ve güven alanı olarak resmedilen aile kurumudur.

> *Aileyi korumak, çağın kurtuluş mücadelesidir. Aile kurumuna yapılan her saldırı erkeğe, kadına ve çocuğa topyekûn yapılmakta olan bir saldırıdır. Aile güvensiz bir alanmış gibi gösterilmeye çalışılsa da, gerçek şu ki; aile son kalemizdir, kapitalizme karşı tek sığınağımız, milli ve manevi değerlerimizin en önemli yurdudur. Son kalemiz ailemizin kapıları İstanbul Sözleşmesi'yle kırılmak ve işgale hazır hale getirilmek istenmektedir.''* (Kurdaş, 2019)

> *Aile toplumun yapı taşı. En küçük kurumu… En tahkim edilmiş kalesi. Yabancıların giremediği mahremiyet alanı… Aile kurumu sağlam olan bir toplum güçlüdür. İnanç ve değerlerimiz sebebiyle, sağlam bir aile yapımız var. Bizi dışa karşı güçlü kılan sebeplerden biri bu! Aile kurumu yıkılırsa toplum çöker. Aile kalesini koruyamayan toplumlar devletlerini de koruyamazlar.* (Tarım, 2020a)

> *İstanbul Sözleşmesi, küresel düzlemde aileyi hedef alan planın Truva atıydı.* (Kurdaş, 2020)

Toplumun bekasında çok önemli bir yeri ve düşman tarafından saldırı altında olduğu söylenen aile kurumu, spesifik bir aile tipini imler. Korunmaya ve süreklilik kazandırılmaya çalışılan aile tipi, çalışmanın başında ortaya koymaya çalıştığımız "ideal aile"dir. Bu ideal ailenin içinde yer alan baba, anne ve çocuk (kız-erkek) figürleri de aynı oranda idealleştirilirler. İstanbul Sözleşmesi ile birlikte babanın hakimiyet alanını kaybedeceği, otoritesinin sarsılacağı ve böylece babanın kontrol alanından uzaklaşan kadın ve çocuk figürlerinin ideal çizgiden sapmasından endişe edilmektedir.

> *Bu yasa ile babanın aile üzerindeki otoritesi tamamen yok edilirken kadın adeta dokunulmaz kılınmış kutsallaştırılmıştır. Kadın ve çocuklar ev içinde adeta isyana teşvik edilmektedir. Artık baba ahlaksızlıklarına göz yummak istemediği çocuğuna kızarak bir tokat atsa altı ay hapis yatmaktadır.* (Akkiraz, 2019)

İdeal ailede baba figürünün temsil ettiği değerler ile toplumsal otoritenin temsil ettiği değerler arasında çoğu zaman bir paralellik kurulur ve devlet-aile arasındaki benzetmeler iki açıdan da yapılabilir. Aile devlete benzetilirken; devletin otoritesi, şaşmaz kurallara sahip olması, kendisine tabi olan tebaası, dış tehditlere karşı koruyuculuğu gibi özellikleri baba figürüne atfedilirken, devletin iç işleriyle ilgili eğitim, bakım, sağlık gibi özellikleri ise anne figürüne atfedilir. Öte yandan devlet aileye benzetilirken ise; ailenin insanları sevgiyle bir arada tutan, şefkatli ve samimi özelliklerine atıf yapılır, diğer tüm uygun olmayan özellikleri hassas bir süzgeçten geçmişçesine dışarıda bırakılır. Otorite sahipleri bir topluluğu harekete geçirebilmek ve yaşanan sorunların birlikte aşılması gerektiğine ikna edebilmek için "biz bir aileyiz" retoriğine sıklıkla başvurur.

> *İşte, "toplumsal cinsiyet eşitliği" söylemiyle yola çıkan, fıtratın kodlarıyla oynayıp erkekleri kadınlara, kadınları da erkelere özendiren bu sinsi-şeytanî proje eleştirilmeli ve tepki gösterilmelidir. Aksi halde bu "yabancı" uygulama, "küçük bir devlet" olan aile kurumunu yıkacağı gibi, "büyük bir aile" olan milleti / devleti de sarsacaktır. Bu itibarla toplum, özellikle gençler, cinsiyet bakımından sapkın anlayışlara, fıtratı bozma ve sosyal dokuyu parçalama girişimlerine karşı eğitilmeli, ailenin ve devletin gözetimi altında tutulmalıdır.* (Haksal, 2020)

> *Oysa Müslüman Türk aile yapısında baba çalışır, anne çalışmaz. Çünkü evin geçimi, anne ve çocukların yeme-içme-giyinme ve barıma temini babaya aittir. Anne evde çocuklarını yetiştirir. Terbiye ailenin temel taşıdır bu terbiyeyi çocuklara anne verir. Baba otoritedir. Dıştan sorumludur. Aileyi her türlü dış tehlikeye karşı korumakla yükümlüdür. Evin maddi geçimini temin etmek ve ailenin toplumsal maneviyatını oluşturmak babaya aittir. Baba evdir, anne evin içi.* (Keklikçi, 2020)

4. 2. Aile ve Kadın Özdeşliği

Bireyselleşmesinden ve böylece aileden kopmasından en çok endişe duyulan figür kadındır. Toplumsal yaşamda kadına yönelik beklentiler özel alanla ilişkilendirilirken, kadının kamusal alandaki faaliyet ve etki alanı sınırlandırılır. Aile ya da ev içi, bir özel alan olarak kabul edilerek dışarıdan gelecek olası müdahalelere kapatılmaya çalışılır. İstanbul Sözleşmesi karşıtlığındaki söylemlerin, kadını, sadece ailedeki rolleri üzerinden tanımlama eğiliminde

oldukları görülmüştür. Kadın ailesiz, aile de kadınsız anılmayarak kadının varlığı ideal ailede kendisine biçilen rollere indirgenmiştir.

> *Sadece "kadın" üzerinden geliştirilen yönlendirmeler ve projeler üzerine yorumlar yapıp aileyi yok sayanların düştüğü hatayı yapmayacağım. Konumuz kadın değil, aile çünkü! Parçayı değil, bütünü ele alacağım her zamanki gibi. Kim ailesiz kadını konuşuyorsa, kim babasız anneyi-annesiz babayı konuşuyorsa, aileye bir çukur da o kazmış olacaktır.* (Kurdaş, 2019)

Söylemlerde, kadının kamusal alana dahil olmasına yönelik endişeler oldukça fazladır. Bu endişelerin arkasında kadından aile içinde kendisinden beklenen rollerini yerine getir(e)memesi ihtimali yatmaktadır. Kadının kamusal alana çıkmasına aracı olan en büyük faktör istihdam edilmesidir. İstihdam edilmiş kadından ev içindeki rollerine yönelik beklentiler devam ederek kadının iş yükü artmış olsa da kadının kamusal alandaki varlığı önemli bir değişim etmeni olarak sayılabilir. Kadın, kamusal alanla temas etmeye başladığında aile etrafında şekillenen rolleri yeni biçimler almaya ve değişmeye başlayabilir. Kadının yeni rollere yönelmesi ideal ailenin de varlığını tehlikeye soktuğundan, kadına, kamusal alanın dışında kalması ve evine/ailesine dönmesi salık verilir.

> *Aklı başında kadınlar, başlarını iki elleri arasına alarak biraz düşününce, oynanan bu büyük oyunun farkına varacaklardır. Gerçekte kadının yeri evidir, yuvasıdır. O gül yüzlü yavruların lisan-ı halleriyle yalvarmalarına, feryatlarına kulak verilse; "Evine dön anne!" dedikleri işitilecektir.* (Bozgeyik, 2020a)

4. 3. Annelik ve Kadınlık Özdeşliği

Nasıl ki toplumun en temel birimi ve çimentosu olarak aile kurumu görülüyorsa, ailenin çimentosu olarak da kadın görülmektedir. Kadının aile içindeki en önemli rollerinden biri olan annelik, kadının toplumsal yaşamda da indirgendiği bir rol olarak karşımıza çıkmaktadır. Anne, aileyi bir arada tutup, çocukları yetiştirerek toplumsal yeniden üretime yaptığı katkı dolayısıyla toplumun temeli olarak ileri sürülür.

> *Annesiz aile, annesiz toplum düşünemeyiz.* (Öksüz, 2020)

> *Aile toplumun temel taşıdır. Ailede temel taş anne olarak kadındır.* (Gülbaş, 2020a)

Anneliğin kadının yaratılışından geldiği gibi kimi dini göndermelerle birlikte kadının varoluş amacı anneliğe indirgenir ve kadının sahip olduğu güç ve becerilerin annelikten geldiği ileri sürülür. Kadının annelikten hariç tutularak ele alınamayacağı ve anneliği reddeden kadınların yaratılışına, doğasına aykırı davranarak mutluluğa eremeyeceği ileri sürülmektedir.

> *Kadın, fıtratı gereği annedir. Annelik şuuruna eren kadın güçlenecek ve toplumun yıkılan kısımlarını yeniden inşa edecektir. Fertleri yetiştirecek olanlar annelerdir. Bugün kadına verilen pozitif ayrımcılık kadını kanun önünde güçlü kılsa da toplum nezdindeki yerini değiştirmediği gibi az da olsa var olan dengeyi bozmaktadır.* (Gülbaş, 2020b)

Anneliğin kadın için nihai varoluş amacı olarak çizilmesinin yanında anneliğe yönelik bir kutsallaştırma ve güzelleme de söz konusudur. Burada kadının anneliğe indirgenmesiyle birlikte anneyle özdeşleştirilmiş imgeler daha fazla vurgulanır. Bu imgelerin vurgulanması sürecinde anneliğe dair tanımların yapılmasıyla birlikte kadın da bu tanımlara sıkıştırılır ve bu imgelerle düşünülür hale gelir. Kadına yönelik beklentiler ve davranış kalıpları bu imgeler yoluyla yeniden üretilir ve kadın, annelik rolünün faaliyet alanında sınırlandırılır.

> *Müslümanların temel kurumları var. Aile bunların başında geliyor. Ailenin, ocağın merkezinde anne ve kadın var. Baba evin temel direği ama asıl ruh anneden geliyor. Anne en güvenilir olanı.* (Haksal, 2020)

> *Kadın ise insanın ilk sığınağı ve mürebbiyesi olurken insan sapıtıp azgınlığa düştüğünde ihyası için karşılıksız feragat etmektedir. Kadın; annedir, sevgidir, kucaktır, şefkattir, güçtür, kuvvettir, yuvadır...* (Gülbaş, 2020a)

4. 4. Heteronormatif Bakış Açısı

İstanbul Sözleşmesi'ne en çok karşı çıkılan maddelerden biri de cinsel yönelim kavramının yer aldığı maddedir. Bu maddede cinsel yönelimle birlikte ayrımcılığa uğrama ihtimali olan birçok toplumsal grup tanımlanmış ve herhangi bir ayrımcılığın yaşanmaması amaçlanmıştır. Ancak sözleşmeye, bu madde kastedilerek fıtrata aykırı olduğu, toplumun ahlak yapısını bozduğu gibi gerekçelerle toplumsal değerlerin tehdit altında olduğu ileri sürülmüş ve böylece de sözleşmeye karşı çıkılmıştır. Bu maddeyle birlikte tehdit altında olduğu düşünülen değerler, ideal aile imgesi çerçevesinde inşa edilenlerdir. Bu çerçevede belirlenen cinsellik anlayışı, ikili cinsiyet rejimi dolayımında inşa edilmiş olan iki cinsin birbirine yönelmesi sınırlılığını işaret etmektedir. İnşa edilmiş iki cinsiyetten, karşıtlıklar doğrultusunda beklenen rollerde, cinsel yönelimin sadece karşı cinse doğru olması beklenir. Diğer cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimler tanınmamaktadır. Temelde, ikili cinsiyet anlayışı ve bu ikili cinsiyet anlayışı bağlamında inşa edilmiş rol ve davranış kalıplarının zarar göreceği ileri sürülür. Diğer cinsel yönelimlerin dışlanmasının ya da tanınmamasının en büyük sebebi ideal aile imgesinin heteronormatif bakış açısıyla var olabilmesidir. Heteronormatif bakış açısının ihlal edildiğinin düşünüldüğü noktalarda, kadın ya da erkek, karşı cinse benzetilirken; davranış kalıbı, faaliyet alanı, eşya, meslek, dil gibi birçok unsurla birlikte karşı cinsin kalıplaşmış cinsel yönelimi de benzetilir.

> *Cinsiyet eşitliği de eşcinselliğin kapısıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği diye okullarda yapılanlara bakıyoruz. Erkek çocuklara "siz de pembe, kırmızı giyin, bebeklerle oynayın!", kızlara, "erkeklerin yaptığı her şeyi yapabilirsiniz' deyip bunlarla ilgili oyunlar oynatmak, resimler çizdirip, hikâyeler anlatmak iki tarafı da karşı cinse meylettirir. Batı toplumlarında cinsiyet eşitliği çalışmalarının sonunda eşcinsellik arttı. Hatta eşcinsel evlilikler normal karşılanmaya başladı, eşcinsellerin evlat edinmeleri gibi konuları konuşuyorlar.* (Maraşlı, 2019)

4. 5. Batı Karşıtlığı

Ailenin iç işleyişine karışılması nasıl kabul edilmiyorsa ülkenin de iç işlerine karışılması aynı şekilde kabul edilmez ve bağımsızlığa yönelik bir saldırı olarak algılanır. İstanbul Sözleşmesi'yle birlikte ailenin saldırı altında olduğu ve düşmanın aileyi ele geçirerek ülkeyi işgale hazır hale getirmek istediği yönünde argümanlar öne çıkmaktadır. Burada düşman olarak tarif edilen, yüzyıllardır rakip ve/ya düşman olarak görülen batıdır. Batı, Avrupa hatta bazen haçlılar olarak karşımıza çıkan bu imge, Türkiye'nin toplumsal değerlerine uymayan, ahlaksızlığın hat safhada olduğu bir coğrafyayı/yaşamı işaret eder.

Türkiye'den alınan verilerle, Türkiye'de yaşanmış bir olayın davasındaki kararın emsal niteliği taşımasıyla, Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarının önemli katkısıyla hazırlanarak, Türkiye'nin İstanbul şehrinde imzaya açılan İstanbul Sözleşmesi; söylemlere göre batının Türkiye'ye dayatmış olduğu bir sözleşmedir. Sözleşmenin batıya ait olarak algılanmasındaki sebeplerden biri sözleşmenin bir Avrupa Konseyi Sözleşmesi olmasıdır. Bir diğer sebepse sözleşmenin batıya atfedilen kodları içererek ideal aile imgesinin temsil ettiği değerlere zarar verdiği düşüncesidir.

> *Avrupa Konseyi, Türkiye aile yapımızı kökünden yıkmayı hedefleyen bir "sözleşme" dayattı.* (Tarım, 2019a)

> *İstanbul Sözleşmesi Batı'nın bir dayatması. Türkiye'yi yönetenlerin, o dönemde parlamentoda bulunanların tamamı bir vebali omuzlarına yüklenmiş bulunuyorlar. Melekler onların bu tutum ve davranışlarını, eylemlerini kayda geçirmiş bulunuyor.* (Haksal, 2020)

Sözleşmeyi Avrupa'nın bir dayatması olarak görmeyle birlikte, batıyla girilmiş eski savaşlar ve yapılmış eski anlaşmalar da birçok kez hatırlatılarak batının bir intikam aracı olarak İstanbul Sözleşmesi'ni kullandığı söylenmektedir. Bir ayrımcılık yapılırken ve düşman oluşturulurken karşı grubu homojenleştirme eğilimi oldukça fazladır. Burada da benzer bir durum söz konusudur ve sanki tüm Avrupa ve batı ülkeleri tek vücut olarak Türkiye'den yüzyıllar önce aldıkları mağlubiyetlerin intikamlarını sözleşmeyle almaya çalıştıkları ileri sürülmüştür. Ayrıca sözleşmenin İstanbul şehriyle anılmasını, Bizans'ın İstanbul'u geri alma girişimi olarak ifade edilmektedir.

> *Bugünkü tehlike daha büyük... 566 yıldır İstanbul'un Fethi'ni; 104 yıldır Çanakkale hezimetini unutamayan Batılılar, şimdi entrikalarla Türkiye'yi bitirmeye çalışıyorlar. "Çocuksuz aileler" oluşturarak aile kurumunu yıkmak istiyorlar. Bu amaçla İstanbul Sözleşmesi'ni dayattılar.* (Tarım, 2019b)

> *Sömürgeciler, özellikle Çanakkale ve Kût-ul Amâre yenilgilerinden sonra, Müslümanları savaş meydanlarında yenemeyeceklerini iyice anladılar. Başka usuller denemeye giriştiler.* (Maraşlı, 2019)

4. 6. Geleneksel ve Dini Değerleri Muhafaza

İdeal aile yapısına içkin olan geleneksel ve dini değerler birbirinden ayrılamayacak kadar karışmış durumdadır. Ancak sarih olan şey, özelliklerini ortaya koymaya çalıştığımız ideal aile yapısının temsil ettiği değerlerin İstanbul Sözleşmesi'ne karşı korunmaya çalışıldığıdır. Sözleşmenin yabancı unsurlara sahip olduğu ve yerlileştirilmesi (millileştirilmesi) gerektiği vurgulanmaktadır. Yerlileştirme vurgusu yapılırken Türkiye'de yaşayan insanların tümünün Müslüman olduğu ve ülkedeki herkesin kendileri gibi düşündükleri ön kabulü vardır. Bu ön kabulle, sözleşmeye ülkedeki herkesin karşı çıkması gerektiği düşüncesi temellendirilir.

> *İstanbul Sözleşmesi esas alınarak, "Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair" 6284 sayılı kanun 30 Eylül 2014'te yürürlüğe girdi. Kanunlar yabancı etkilerden arındırılmalı; yüzde yüz toplum yapımıza uygunluğu sağlanmalıdır.* (Maraşlı, 2019)

> *İnsan yapısına aykırı, cinsiyetsizliği savunan, inanç ve değerlerimizi yok sayan Sözleşme'nin halkı Müslüman olan Türkiye'de kabulü o kadar düşündürücü ki!* (Tarım, 2020a)

İdeal aile yapısıyla birlikte şekillenen cinsiyet rollerinde erkeğe atfedilen özelliklerden namus ve şeref kavramları İstanbul Sözleşmesi'yle birlikte tartışılan konulardan biri olmuştur. İstanbul Sözleşmesi'nin 12. ve 42. maddesinde "sözde namus" kavramının şiddete bir gerekçe olarak sunulamaması ve böylece cezanın hafifletici etkisinin olamayacağı güvence altına alınmıştır. Karşı çıkılan nokta; namus, iffet, ahlak gibi değerlerin aileyi ayakta tuttuğu ve bu değerlerin yok sayılması ya da tanınmaması halinde ailenin dağılacağıdır. Bir ailenin namusu olarak ailenin kadın üyeleri kabul edilmekteyken, namusun koruyucusu olaraksa erkek kabul edilmektedir[6]. Kontrol edilmesi ve korunması gereken kadın, sınırın dışına çıktığında ya da çıkarıldığında söz konusu değerleri çiğnemiş olup erkek için bir şiddet sebebi oluşturmaktadır ve bu şiddet namus, ahlak ve şeref gibi kavramlarla temellendirilmeye çalışılmaktadır.

> *Aileyi çerçeveleyip ayakta tutan namus, iffet, ahlak, helal-haram gibi kural ve gelenekler sökülüp atılacak, yerine toplumsal cinsiyet kuralları ikame edilecek. Sonra aile yapısındaki büyük çözülme kaçınılmaz olacak.* (Şama, 2019)

> *"Namus" kavramı bağlamından koparılarak şiddet enstrümanı gibi kabul edilerek "namus" kavramı kötü bir şeymiş gibi lanse edilmiştir.* (Örs, 2020)

4. 7. Toplumsal Cinsiyet Körlüğü

İstanbul Sözleşmesi'nin temel mücadele alanını oluşturan toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve bu ayrımcılığın yarattığı şiddet, söylemlerde bir cinsiyetçilik biçimi olarak algılanır ve ileri sürülür. Hukukun, kadınların cinsiyet temelli yaşadıkları bu ayrımcılık ve şiddetle mücadelede cinsiyet ayrımı yapmaması gerektiği vurgulanır.

[6] Aile-vatan ve erkek-koruyucu ilişkisi burada da devam etmektedir.

> *Avrupa Konseyi, sözleşmeyi, "Kadına yönelik şiddet; ev içi şiddetin önlenmesi" üzerine kurmuş. Avrupa, başkasına akıl vermeyi bırakmalı, cinsiyet ayrımı yapmanın yanlışlığını öğrenmelidir. "Şiddet" e uğramak hukuku ilgilendirir. Hukuk ayrım yapmaz. Kadın erkek herkese eşit davranır. Olaya, "kadın hakları" üzerinden değil; "insan hakları" boyutuyla yaklaşır. Şiddet kime karşı uygulanırsa uygulansın yanlıştır; önlenmelidir.* (Tarım, 2019a)

Daha önce belirtildiği üzere analiz edilen söylemlerde "cinsiyet" bir yaradılış ürünü olarak algılanarak değişmez, verilmiş ve bir öz olarak kabul edilir. Toplumsal etkileşimleri, inşa süreçlerini, ritüelleri görmezden gelen bu anlayış, cinsiyeti ve cinsiyetlere atfedilmiş rolleri yaradılışın sonucu olarak ileri sürer. Böylece cinsiyetler arasındaki eşitsizlikten ve farklılıktan doğan davranışların bir şiddete dönüşmesi süreci, bu anlayışa sahip kişiler tarafından görün(e)mez olur. Böylece her türlü şiddete karşı çıktığını söylemekle, cinsiyet rollerinin toplumsal olarak inşa edilmediğini, yaratılıştan/doğadan geldiğini ve bu rollerin şiddete eğilimli etkileşimler yaratmadığını söylemek bir çelişki oluşturmaktadır.

> *Sözleşmede alenen kadın ve erkek dışında cinsiyet tanımlaması yapılıyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği tanımında, kişi kendini hangi cinsiyetten hissediyorsa odur denilerek Allah'ın yarattığı erkek ve kadın cinslerinin dışında cinsler türetilerek, cinsiyeti bozma girişimi planlı bir şekilde sürdürülüyor.* (Öksüz, 2019)

> *Biri bebeklerle oynamaktan hoşlanırken diğeri atlar, arabalar ister. Biri ev ortamındaki oyunlardan diğeri savaş aletlerinden zevk alır. Biri daha süslü elbiseler arzularken diğeri sadeliği tercih eder. Aile, çocuklardaki bu fıtrî farklılığı önce himâye etmeye sonra da eğitimle aslına uygun bir şekilde geliştirmeye memurdur.* (Şenocak, 2020)

5. SONUÇ

Toplumdaki yaşam tarzlarının meşruluğuna karar vermek için bir sağlama yapma mekanizması haline gelmiş olan ideal aile, yetişkin bir erkek ve kadından oluşan, birtakım toplumsal araçlarla (dini ve/veya resmi) onaylanmış, erkeğin baskın olduğu, çocuklu ve bu çocukların da ebeveynlerine (özellikle babaya) itaat ettiği, cinsiyetlerinden beklenen rollere uyarak geleceğin birer anne-babaları olma yolunda davranışlarını dizayn eden, milli değerlerin koruyucusu olan bir ailedir. Aksi yaşam tarzları, politika yapıcılar ve gelenekselleşmiş söylemin üreticisi konumunda olanlar için kabul edilemez ve ortadan kaldırılmaya çalışılır. Söz konusu yaşam tarzlarının tespit edilebilmesi için ideal aile yapısı bir cevap kâğıdı işlevi gördüğü gibi bir yandan bu cevap kâğıdı birtakım parametrelerle oluşturulmaya devam eder. Bu parametrelerin ne olduğu kimi zaman çok muğlak kimi zamansa çok görünür olabilir.

İdeal aile yapısını şekillendiren parametreler bu çalışmanın merkezi konusudur ve bu parametrelerin İstanbul Sözleşmesi'ne karşı çıkan söylemlerle aralarındaki koşutluk eleştirel söylem çözümlemesi yöntemi ile analiz edilmeye çalışılmıştır. Yedi tematik unsur çerçevesinde İstanbul Sözleşmesi'ne karşı olan söylemlerdeki ideal aile savunusunun kimi zaman belirsiz, kimi zamanda oldukça görünür olan izleri çözümlenmiştir.

İncelenen söylemlerde, öncelikle aile kurumunun tek tipleştirmeye maruz kaldığı görülmüştür. İdeal ailenin merkezde olduğu bu söylemlerde yaşam tarzlarına yönelik bir standartlaştırma eğilimi öne çıkmaktadır. Toplumdaki her bir bireye olan bakış, ideal aileye olan uygunluğu dolayımında gelişmiştir. Aile kurumu tek tipleştirildiği gibi insanlar da belli sınırlar çizilerek tek tipleştirilmiştir. Bunların başında, sınırın cinsiyet kodlarıyla çizildiği erkek ve kadın tipleri gelmektedir. İnsanlar cinsiyet bağlamında iki temel kategoriye indirgenerek faaliyet alanları ve biçimleri bu kategoriler bağlamında inşa edilmeye çalışılır. Bu inşa sürecinde kişiler adeta damıtılır ve elde edilen özneler ideal ailenin ideal üyeleri olurlar. İdeal aile ise en iyi damıtma araçlarından biridir ve bu bağlamda merkezi bir öneme sahip olagelmiştir.

Ailenin idealleştirilmesi sürecinde ise ideal ailenin dışında kalan aile tipleri farklılaştırılarak merkezden sapmış ve sorunlu olarak görülür. Tek ebeveynli, çocuksuz ya da farklı cinsel yönelimlerin bulunduğu aileler aile olarak kabul görülmeyerek ailenin kutsal yapısı korunmaya çalışılır. İdeal ailenin iki farklı cinsiyete mensup yetişkinlerden oluşmasının sebebi aile ve toplum içinde iki cinse yüklenmiş farklı rollerin olmasından ötürü gelmektedir. Heteronormatif bakış açısıyla birlikte tek ebeveynli aile yapısı da cinsiyete dayalı rollerin oynanması için gerekli oyuncu sayısı bulunmadığından kabul görmez. Çocuksuz bir aile yapısı ise nüfus politikalarına dahil edilememesiyle, toplumun meşru üretim mekanizması olan yapının işlevini yerine getirmemesi demektir.

İstanbul Sözleşmesi'nin aile kurumuna yapılmış bir saldırı olduğu düşüncesinde ise çok benzer bir durum söz konusudur. İstanbul Sözleşmesi'ne karşı olan söylemlerde; sözleşmenin ideal aile yapısını bozarak, onun temsil ettiği değerlerin değişime uğramaya başladığı ileri sürülmektedir. Bu iddia bir anlamda doğrudur; bu sözleşmeyle birlikte kadınlar en çok şiddet gördüğü ve özel alan olarak tanımlanmasıyla gözden en uzak alan olan aile içi şiddete yönelik koruyucu, önleyici, kovuşturucu ve bütünlüklü politikalarla ideal ailenin temsil ettiği değerlerle çizilen sınırların dışına çıkarak daha güvende olacaklardır. Aynı şekilde evde şiddet gören, cinsel kimliklerini ve yönelimlerini keşfetmekte zorlanan ve keşfettikten sonra da baskıya ve şiddete maruz kalan gençler ve çocuklar, bu sözleşmenin taraf devletlere yüklediği bütünlüklü politikalarla kendilerini daha kolay keşfedebilir ve böylece ideal aile dışında kalan bir figür olabilirler.

KAYNAKÇA

1. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü. (2008). *Aile Destek Hizmetlerinin Değerlendirilmesi ve Kalite Standartları Geliştirilmesi.* içinde Ankara: Bizim Büro Basımevi.
2. Beauvoir, S. (2019). *İkinci Cinsiyet.* Çev. Acar-Savran G. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
3. Bektaş, P. (2020, Kasım). *BÜKAK*. İstanbul Sözleşmesi Nedir, Ne Değildir?: http://www.bukak.boun.edu.tr/?p=1411 adresinden alındı
4. Bourdieu, P. (2018). *Eril Tahakküm.* Çev. Yılmaz B. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
5. Börekçi, M. (2009). *Türkiye Türkçesinde Yapı ve İşlev Bakımından Sözcükler.* Erzurum: Eser Ofset.

6. Burç, P. E. (2017). Sosyo-Kültürel Açıdan Annelik ve Kısırlık: Yerma ve Ana Hanım Kız Hanım Tiyatro Oyunlarının İncelenmesi. Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmları Dergisi, 19(40), 13-24.
7. DW. (2019, Ağustos 1). *İstanbul Sözleşmesi'nin beş yılı: "Uygulama için siyasi kararlılık eksik"*. https://www.dw.com/tr/istanbul-s%C3%B6zle%C5%9Fmesinin-be%C5%9F-y%C4%B1l%C4%B1-uygulama-i%C3%A7in-siyasi-kararl%C4%B1l%C4%B1k-eksik/a-49831179 adresinden alındı
8. DW. (2021, Mart 5). Avrupa Konseyi'nden "İstanbul Sözleşmesi" çağrısı: https://www.dw.com/tr/avrupa-konseyinden-istanbul-s%C3%B6zle%C5%9Fmesi-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1s%C4%B1/a-56778458 adresinden alındı
9. Ecevit, Y. (1993). Aile, Kadın ve Devlet İlişkilerinin Değerlendirilmesinde Klasik ve Yeni Yaklaşımlar . *Kadın Araştırmaları Dergisi*, (1).
10. Foucault, M. (2018). *Cinselliğin Tarihi.* Çev. Uğur Tanrıöver H. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
11. Goldman, E. (2006). *Dans Edemeyeceksem Bu Benim Devrimim Değildir.* Çev. Bayram N. İstanbul: Agora Kitaplığı.
12. Gür, T. (2013). Post-Modern Bir Araştırma Yöntemi Olarak Söylem Çözümlemesi. *Zeitschrift für die Welt der Türken* , Vol. 5, No 1. 185-202.
13. Hançer, A. (2018). Toplumsal Cinsiyet Öznesi Olarak Kadının "Annelik" Kimliğine Eleştirel Bir Bakış. *Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergis*, 177-202.
14. hooks, b. (2018). *Değişme İsteği: Erkekler, Erkeklik ve Sevgi.* Çev. Kutluata Z. İstanbul: bgst Yayınları.
15. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu. (2021, Ocak 2). *2020 Raporu*. http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2947/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2020-raporu adresinden alındı
16. Karaduman, S. (2017). Eleştirel Söylem Çözümlemesinin Eleştirel Haber Araştırmalarına Katkısı ve Sunduğu Perspektif. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 4(2) 31-46.
17. Kasapoğlu, A. (2014). Sosyolojik Yaklaşımlar Temelinde Aile Kuramları. A. Kasapoğlu, & N. Karkıner içinde, *Aile Sosyolojisi* (s. 2-27). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını.
18. Kocaman, A. (2009). *Söylem Üzerine.* Ankara: ODTÜ Yayıncılık.
19. Koçak, A. (2014). Aile ve İlişkiler Ağı. A. Kasapoğlu, & N. Karkıner içinde, *Aile Sosyolojisi* (s. 186-211). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını.
20. KONDA. (Ağustos, 2020). İstanbul Sözleşmesi. İstanbul: KONDA Araştırma ve Danışmanlık
21. Köksal, O. (2011). Bir Kültürel Liderlik Paradoksu: Paternalizm/A Cultural Leadership Paradox: Paternalism. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(15).
22. Marshall, G. (1999). *Sosyoloji Sözlüğü.* Çev. Akınhay O., Kömürcü D. : Bilim ve Sanat Yayınları.
23. Öztan, E. (sayı: 81, 2015). Annelik, Söylem ve Siyaset. *Cogito*, 91-107.

24. Poster, M. (1989). *Eleştirel Aile Kuramı.* Çev. Tapınç H. İstanbul: Ayrıntı Yayınevi.
25. Resmi Gazete, Cumhurbaşkanı Kararı (Karar Sayısı: 3718 Mart 20, 2021).
26. Selek, P. (2013). *Sürüne Sürüne Erkek Olmak.* İstanbul: İletişim Yayınları.
27. T24. (2014, Şubat 15). *Malatya'da 'Kadına köle olma ailene reis ol!' afişi*. https://t24.com.tr/haber/malatyada-kadina-kole-olma-ailene-reis-ol-afisi,251159 adresinden alındı
28. Tillion, G. (2006). *Harem ve Kuzenler*. çev. Sirman N., Tekeli Ş. İstanbul: Metis Yayınları.
29. TÜİK. (2020, Mayıs 6). *Türkiye İstatistik Kurumu*. İstatistiklerle Aile, 2019: https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33730 adresinden alındı
30. Wiktionary. (11, Mayıs 2020). https://en.wiktionary.org/wiki/heteronormative adresinden alındı
31. Wittig, M. (2009). Kadın Doğulmaz. *Cogito 58. Sayı-Feminizm*, 193-201.

EKLER (VERİ KAYNAKLARI)

1. Akkiraz, İ. H. (2019, Temmuz 3). *Kötülük ve azgınlık hareketi LGBT*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/2810098/ismail-hakki-akkiraz/kotuluk-ve-azginlik-hareketi-lgbt adresinden 17 Mart 2021 tarihinde alındı
2. Bozgeyik, B. (2020a, Aralık 21). *Erkeklerin Köküne Kıran mı Girdi?* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/5903622/burhan-bozgeyik/erkeklerin-kokune-kiran-mi-girdi adresinden 27 Mart 2021 tarihinde alındı
3. Can, B. (2020, Mayıs 11). *İstanbul Sözleşmesi, bir sömürgeleştirme metnidir*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4340935/prof-dr-burhanettin-can/istanbul-sozlesmesi-bir-somurgelestirme-metnidir adresinden 23 Mart 2021 tarihinde alındı
4. Elçi, B. (2019, Aralık 26). *"Kulluk" sözleşmemizden İstanbul Sözleşmesi'ne -1*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3440101/bahaddin-elci/kulluk-sozlesmemizden-istanbul-sozlesmesine-1 adresinden 19 Mart 2021 tarihinde alındı
5. Gülbaş, N. (2020a, Mayıs 30). *Kadınların gücü adına!.. Güç kadında artık!* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4733838/nazmiye-gulbas/kadinlarin-gucu-adina-guc-kadinda-artik adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı
6. Gülbaş, N. (2020b, Mayıs 28). *Batıcılık ve Avrupa Birliği hayali ailemizi yok ediyor*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4728467/nazmiye-gulbas/baticilik-ve-avrupa-birligi-hayali-ailemizi-yok-ediyor adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı
7. Haksal, A. H. (2020, Mayıs 13). *Yıkım sözleşmesi koronavirüsü hastalıklar çeşitlidir.* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4347384/ali-haydar-haksal/yikim-sozlesmesi-koronavirusu-hastaliklar-cesitlidir adresinden 23 Mart 2021 tarihinde alındı
8. Keklikçi, C. (2020, Mayıs 16). *Aileye Tehdit*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4368631/cafer-keklikci/aileye-tehdit adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı

9. Kurdaş, M. (2019, Kasım 29). *Oysa, aile bizim son kalemizdi...* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3393467/mustafa-kurdas/oysa-aile-bizim-son-kalemizdi adresinden 17 Mart 2021 tarihinde alındı
10. Kurdaş, M. (2020, Mayıs 11). *Kod Adı: İstanbul Sözleşmesi*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4340927/mustafa-kurdas/kod-adi-istanbul-sozlesmesi adresinden 23 Mart 2021 tarihinde alındı
11. Maraşlı, S. (2019, Ocak 3). *Yazar Sema Maraşlı: Cinsiyet eşitliği projesi fıtrata aykırı*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/haber/1774836/yazar-sema-marasli-cinsiyet-esitligi-projesi-fitrata-aykiri adresinden 11 Mart 2021 tarihinde alındı
12. Odabaş, N. (2020, Mayıs 14). *Kötülüklere karşı durmak*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4349867/nedim-odabas/kotuluklere-karsi-durmak adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı
13. Öksüz, A. (2019, Aralık 20). *İstanbul Sözleşmesi'nin arkasında hangi dış güçler var?* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3428772/adnan-oksuz/istanbul-sozlesmesinin-arkasinda-hangi-dis-gucler-var adresinden 19 Mart 2021 tarihinde alındı
14. Öksüz, A. (2020, Mayıs 16). *Meral Akşener hanımefendiden ricamdır!* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4368640/adnan-oksuz/meral-aksener-hanimefendiden-ricamdir adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı
15. Örs, E. (2020, Mayıs 30). *İstanbul Sözleşmesi'nin perde arkasındaki maddeleri*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4733967/elif-ors/istanbul-sozlesmesinin-perde-arkasindaki-maddeleri adresinden 24 Mart 2021 tarihinde alındı
16. Sevgili, A. (2019, Ekim 14). *Ailene Sahip Çık*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3192689/abdurrahman-sevgili/ailene-sahip-cik adresinden 17 Mart 2021 tarihinde alındı
17. Şama, E. (2019, Aralık 9). *Yeni afişler-yeni fetişler*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3410751/ekrem-sama/yeni-afisler-yeni-fetisler adresinden 19 Mart 2021 tarihinde alındı
18. Şenocak, İ. (2020, Mayıs 11). *İstanbul Sözleşmesi insanı tarihten silme projesidir*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/4340961/ihsan-senocak/istanbul-sozlesmesi-insani-tarihten-silme-projesidir adresinden 23 Mart 2021 tarihinde alındı
19. Tarım, Ş. (2019a, Temmuz 2). *Yıkım Projesi: İstanbul Sözleşmesi*. Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/2809262/sakir-tarim/yikim-projesi-istanbul-sozlesmesi adresinden 17 Mart 2021 tarihinde alındı
20. Tarım, Ş. (2019c, 19 Kasım). *Türkiye savaşsız yok ediliyor!* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3378758/sakir-tarim/turkiye-savassiz-yok-ediliyor adresinden 17 Mart 2021 tarihinde alındı
21. Tarım, Ş. (2020a, Ocak 18). *Aile kurumu yıkılırsa!..* Milli Gazete: https://www.milligazete.com.tr/makale/3597233/sakir-tarim/aile-kurumu-yikilirsa adresinden 20 Mart 2021 tarihinde alındı